

Motion till riksdagen 2017/18:3751

av **Andreas Carlson m.fl. (KD)**

Vänd trenden – återupprätta välfärdsloftet i utanförskapsområden

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att vända trenden i utsatta områden och återupprätta välfärdsloftet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att stödja familjer och det civila samhällets kraft för att påverka utvecklingen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utbildning som stärker elever och inkluderar föräldrarna och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av fler poliser och en fungerande rättsstat i hela Sverige och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett utvecklat arbete mot extremism och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige ska vara ett tryggt land att leva i, oavsett var man bor någonstans. Det ska inte spela någon roll om man bor i suterränghuset i villasamhället eller i höghuset i förorten – människor ska kunna känna frihet, hoppfullhet och trygghet.

Genom att ge familjer goda villkor kan vi möjliggöra så att fler barn kan växa upp till trygga vuxna. Vi kan vara med och forma skolor som ger barn och ungdomar goda förutsättningar att klara livet och arbetslivet. Och vi kan underlätta för människor att bli anställda, att anställa och att starta företag. Detta är kristdemokratiska ambitioner. Men vår ambition är också att föra en politik som förhindrar brottslighet och är tydlig mot dem som överträder lagens ramar och skapar ofrihet, otrygghet och oro bland sina medmänniskor.

Bakgrund

I 23 särskilt utsatta bostadsområden har polisen svårt att upprätthålla lag och ordning. Det är områden där statens våldsmonopol delvis är satt ur spel. Kriminella gäng och nätverk begränsar de boendes frihet. Det pågår en negativ spiral som måste brytas. Det måste råda nolltolerans mot upplopp och våld som riktar sig mot polis och annan uttryckningspersonal.

Det finns också områden i Sverige där det är lättare att uttrycka sympati för IS än att vara emot dem. Områden där det är farligt att vittna och berätta om brott och i stället hålla tyst och låta brottslingar gå fria. Politiken har en viktig uppgift att garantera grundläggande ordning och trygghet som människor kan bygga sina liv på. Det är människor som vill göra rätt för sig som drabbats hårdast i dessa områden. Samhället får inte svika de familjer som bor i de drabbade områdena. Alla i vårt land ska ha rätt till trygghet och frihet. Välfärdsloftet ska gälla alla och i hela Sverige.

Familjer och civilsamhället

Människan är i behov av gemenskap med andra och fungerande relationer för att kunna utvecklas och må bra. Den mest grundläggande formen av gemenskap är familjen, där människor möts över generationsgränserna i kärlek och tillit. Denna insikt är en grundbult i den kristdemokratiska ideologin.

Varje människa är unik och värdefull i sig. Men ensam är inte stark, utan det är tillsammans vi växer som personer. Vi har alla ett djupt behov av andra människor och det är ett faktum att vi i olika faser av våra liv är så svaga att vi är helt beroende av andra. Familjen är därför ett mål i sig. Därför är det så viktigt att politiken utgår ifrån att skapa så goda förutsättningar som möjligt för familjerna i vårt land. Basen i ett tryggt samhälle är en familjepolitik som stödjer familjerna tidigt och under hela uppväxten. En utmaning som nu tonar fram är att olika grupper lever sina liv allt mer åtskilda från varandra. Kilar sprängs in i samhällsgemenskapen. Värdegemenskapen hotas och polariseringen riskerar att öka, vilket främjar politiska krafter som ställer grupp mot grupp. Vi vill bygga ett Sverige som håller samman. För att hålla samman Sverige är det civila samhället oumbärligt.

De goda ideella krafter som finns i utanförskapsområden är en bärande del av samhället. De måste ges de bästa möjligheterna att kunna verka och bidra till att utanförskapet minskar, till goda uppväxtmiljöer, fritidssysselsättning och engagemang.

I Storbritannien och USA finns en modell som kallas Social impact bonds, som på svenska blir sociala utfallskontrakt. Tanken är att förebygga brott genom samarbete mellan offentliga, privata och ideella aktörer. Systemet går ut på att den offentliga sektorn formulerar klara och tydliga målsättningar inom ett visst område, till exempel att minska antalet brott som begås av unga. Därefter får företag och organisationer erbjuda sig att genomföra projektet och nå målen. Eftersom offentliga pengar bara betalas ut när målen nås så är den ekonomiska risken för skattebetalarna obetydlig. Om målen nås är vinsten potentiellt enorm, eftersom kostnaderna som hänger ihop med kriminalitet och utslagning är just enorma.

Risken att utsättas för brott påverkas av var man bor. I socialt utsatta områden är risken att utsättas för hot och våld påtagligt högre och där är det fler som känner sig otrygga. Problemen är alltså lokala, och starkt kopplade till de socioekonomiska förutsättningar som gäller i närområdet. Därför torde lokalt anpassade lösningar, som

sociala utfallskontrakt vara rätt väg att gå. Större nationella satsningar riskerar att missa målet, och är dessutom betydligt dyrare. Våra resurser är begränsade och våra problem betydande.

Sociala utfallskontrakt kan mycket väl vara ett sätt att möta dessa båda omständigheter. Utmaningarna och orsaken till den dåliga framväxten av sociala utfallskontrakt ligger dels i bristen på kunskap i användningen av sociala investeringsfonder hos de offentliga aktörerna. I en undersökning av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) framgår att många kommuner efterfrågar stöd och vägledning för utformningen av denna typ av projekt. Det kommuner och landsting främst efterfrågar är kunskap kring metodik för uppföljning och utvärdering, samt metodik för vinst-förlust-kalkyler och sammanställningar av evidensbaserade program.

Problemet ligger också i att relationen mellan risk och avkastning för den externa finansären ofta är blygsam i den här typen av sociala investeringar. För att öka förekomsten av sociala utfallskontrakt behövs därför satsningar för att lösa både kunskapsbrist och den bristfälliga viljan att investera. Kristdemokraterna anser därför att det borde inrättas en nationell strategi för att möta behoven och underlätta framväxten av sociala utfallskontrakt, samt införa en nationell fond för att höja attraktionen i att investera.

Utbildning

Bra skolor är A och O för att skapa förutsättningar för en god utveckling – oavsett var i landet man bor, oavsett i vilken stadsdel man går i skolan. Särskilt viktig är det att skolan fungerar för elever som kommer från hem som saknar studietradition eller där föräldraengagemanget brister.

Kristdemokraterna menar att skolor som inte håller måttet – oavsett vem som driver dem – ska stängas. Allt annat är ett välfärdssvek. Kommunala skolor ska inte hållas öppna och få fortsätta att ge dålig undervisning bara för att de är kommunala. Stäng skolor som inte håller måttet, det måste finnas en kvalitetsgräns, även för kommunala skolor.

En satsning på skolorna i de mest utsatta stadsdelarna ska genomföras. Kommunerna ska ha ansvar för att minska klassernas storlek samt att rekrytera de bästa och mest motiverade lärarna genom att erbjuda högre lön. Kontakten mellan föräldrar och skola ska stärkas genom ett ”kontrakt”. Den exakta utformningen ska avgöras på lokal nivå. För att vända utvecklingen vill vi också satsa på fler karriärlärartjänster till utsatta områden. Det ska vara attraktivt att ta de tuffaste jobben och det ska löna sig. Det är också angeläget att skolledare prioriteras eftersom ledarskapet är en betydande del i hur väl skolan lyckas. Kristdemokraterna vill öppna rektorsutbildningen för fler och att en akademisk utbildning i pedagogiskt ledarskap införs. Denna utbildning skulle också kunna profileras mot de utmaningar som finns i dessa områden.

En trygghet och lugn skolmiljö är en förutsättning för lärande. I alltför många skolor präglas vardagen av bråk och oro och det är framför allt de elever som har sämst förutsättningar att klara skolan som drabbas hårdast. Kristdemokraterna vill skapa bättre arbetsro i skolan både genom att klargöra lärarnas befogenheter och genom att öka uppföljningen av elevernas uppträdande. Detta gäller generellt för alla skolor i landet men är kanske som viktigast i områden som är oroliga. Skolan ska vara ett tryggt ställe att vara på för alla barn, även för dem som växer upp i utanförskapsområden.

Det behövs också fler vuxna i skolan som kan ge avlastning i klassrummen och vara i korridoren och på skolgården under rasterna. Det civila samhället ska kunna bidra i ökad utsträckning till en tryggare skola. Fler vuxna i skolan ger ökad trygghet på raster och i klassrum. Det kan även vara till hjälp med exempelvis läxläsning.

Det är viktigt att kunna erbjuda föräldrar stöd även när barnen blivit lite större. Om föräldrar kan få stöd i sin uppgift att vara förälder kan det förebygga både psykisk ohälsa och sociala problem. Vi menar också att föräldrar ska få stöd i att hjälpa sina barn att klara skolans krav.

Samhället ska stödja föräldrars möjlighet till delaktighet i sina barns skolgång och liv. Därför föreslår vi en satsning på att alla skolor mer aktivt ska involvera föräldrarna i barnens lärande. Denna satsning handlar bland annat om särskilda utbildningsträffar för föräldrar där skolhuvudmännen ska erbjuda konkreta verktyg för föräldrarna att stötta sina barn. Experter och tolkar ska kunna involveras vid behov. Träffarna ska ske utanför skoltid så att så många föräldrar som möjligt kan delta. Vårt förslag innebär att dessa träffar förläggs första året på varje stadium, det vill säga en träff i ettan, en i fyran och en när barnet börjar sjuan.

I samband med sådana träffar finns också möjlighet att tala om vad som är skolans uppgift respektive vad som är familjens uppgift. Ett föräldrakontrakt upprättas där föräldrarnas och skolans olika roller och ansvar tydliggörs.

När rollerna är tydliggjorda kommer lärare och rektorer få bättre möjligheter att sköta sina arbetsuppgifter. Målet med Kristdemokraternas förslag är att involvera alla föräldrar i barnens skolgång – inte bara resursstarka. Extra medel ska gå till skolor med stor andel hushåll med låg utbildning och utländsk bakgrund.

Skolan är ständigt föremål för debatt och samhället kan inte kräva att en skola som redan ”går på knäna” ensam ska förebygga och vända trenden i utsatta områden. Skolan är en spegel av samhället i stort. Det är därför viktigt att etik diskuteras i skolan. Kristdemokraterna anser att etiken ska genomsyra all skolans verksamhet.

För att förebygga och bekämpa brott är det viktigt att det finns ett förtroende mellan polis och ungdomar. Att samarbeta med lokala ungdomsorganisationer bör vara en stående del i polisens arbete. Polisens arbete med att komma i kontakt med barn och ungdomar innan dessa börjar med kriminalitet är också av stor vikt. Att informera i skolor om polisens arbete är, och bör vara, en viktig del i polisens uppgifter. Polisen bör ha ett utvecklat samarbete med varje skola, gärna med en särskilt utnämnd polis knuten till skolan, som kan lära känna elever och personal och som de kan vända sig till om de blir utsatta för brott.

Arbete

Hos varje människa finns ett behov av att få känna gemenskap med andra, ta eget ansvar och utvecklas som person. Att ha ett arbete eller annan meningsfull sysselsättning att gå till är därför av största vikt för varje enskild person. Arbetsmarknadspolitik handlar därmed om mycket mer än samhällsekonomisk effektivitet och de offentliga finanserna. Det handlar om förvaltarskap och om att se till att alla får en chans att utveckla sina förmågor. Vi vill ha ett samhälle som tar vara på människors möjligheter och inneboende förmåga. Människans värde sitter inte i hur mycket hon arbetar eller hur produktiv hon är, men arbetets betydelse för enskildas utveckling är mycket stort. Välfärdsloftet måste också innehålla möjligheten att arbeta 100 % av sin förmåga.

Arbetet har också en avgörande betydelse för möjligheten att bygga trygga familjer. Att ha ett arbete ger bättre förutsättningar att både bilda familj och att ge sina barn goda uppväxtvillkor. Detta betyder inte på något sätt att de som saknar arbete skulle vara sämre föräldrar, utan helt enkelt att möjligheterna att få livet att fungera blir betydligt enklare om man har ett arbete och en egen försörjning.

I Sverige finns idag stora strukturella utmaningar i att såväl antalet som andelen arbetslösa i utsatt ställning ökar, vilket resulterar i en kraftigt tudelad arbetsmarknad. Medan den starka konjunkturen har inneburit en god arbetsmarknadsutveckling för inrikes födda med god utbildning, har utvecklingen inte varit lika stark för utsatta grupper på arbetsmarknaden såsom utomeuropeiskt födda och personer utan fullständig gymnasieutbildning. Under 2018 beräknar Arbetsförmedlingen att andelen inskrivna arbetslösa med utsatt ställning¹ på arbetsmarknaden kommer att utgöra omkring 78 procent av samtliga inskrivna arbetslösa. För dessa grupper är trösklarna in på svensk arbetsmarknad allt för höga, något som Finanspolitiska rådet, IMF och OECD länge påpekat.

En grupp som har särskilt svårt att ta sig in på den svenska arbetsmarknaden är utrikes födda, ofta med bristfällig utbildning. Idag tillhör en klar majoritet av alla inskrivna på Arbetsförmedlingen den gruppen och andelen förväntas växa. Kristdemokraterna ser med stort allvar på regeringens brist på reformer, vilket innebär att denna grupp stängs ute från arbetsmarknaden.

I gruppen utrikes födda ser det särskilt oroväckande ut för kvinnorna. Dessa har 10 respektive nära 18 procentenheter lägre arbetskraftsdeltagande och sysselsättningsgrad jämfört med inrikes födda kvinnor.

I Malmö var så många som 64 procent av de flyktingar som kommit till Sverige för tio år sedan fortfarande arbetslösa. Det här är ett gigantiskt problem, inte minst för den enskilde. Sysslöshet är förödande. Ett arbete ger så mycket mer än bara en inkomst, det ger ett sammanhang, en känsla av utveckling, kollegor och en struktur. Att som barn se sina föräldrar gå till jobbet på morgonen ger framtidstro, trygghet och tillförsikt.

Konsekvenserna av detta utanförskap är stora både för individen och för samhället. Motsvarande var sjunde person i arbetsför ålder lever fortfarande helt på offentliga sociala ersättningar eller försäkringar. Varje människa i utanförskap nekas möjligheten att bygga en framtid utifrån sin egen vilja och förmåga. Det skapar otrygghet och ofrihet. Samtidigt är konsekvenserna för samhället också betydande. De grupper som befinner sig i utanförskap eller riskerar att hamna där måste få ett jobb att gå till.

För att tidigarelägga arbetsmarknadsdebuten och ytterligare sänka trösklarna för dem som står långt från arbetsmarknaden föreslår vi ett dubbelt jobbskatteavdrag för personer upp till 25 år och nyanlända under deras fem första år efter uppehållstillståndet. Kristdemokraterna vill också införa ett dubbelt jobbskatteavdrag för den som tagit sin högskoleexamen före 25 år, detta ska sedan kunna innehas under tre år.

Vi föreslår också ett förstärkt jobbskatteavdrag för den som går från långtidsarbetslöshet till arbete. För varje månad utöver ett års arbetslöshet får den enskilde två månaders förstärkt jobbskatteavdrag när personen börjar arbeta. En person som varit arbetslös 18 månader och då får ett arbete får alltså tolv månader med förstärkt jobbskatteavdrag. Att få behålla en större del av sin inkomst gör att det blir mer attraktivt att söka och ta ett jobb.

---

¹ Till arbetslösa i utsatt ställning räknas utomeuropeiskt födda, arbetslösa 55–64 år, arbetslösa med funktionsnedsättning och arbetslösa med högst förgymnasial utbildning.

Kristdemokraterna föreslår, tillsammans med de andra i Alliansen, inträdesjobb, en förenklad anställning för nyanlända och unga upp till 23 år utan gymnasieexamen. Anställningsformen kommer göra det möjligt för fler att få en fot in på arbetsmarknaden, få värdefull erfarenhet och därmed kunna gå vidare i arbetslivet. Anställningsformen kommer göra det billigare för företagen att anställa och gör att fler vågar satsa på en tidigare oprövad person. I anställningsformen ska lönen uppgå till 70 procent av rådande ingångslön i branschen, upp till ett tak om 21 000 kronor i bruttolön per månad. 30 procent av arbetstiden anses därmed gå till att lära sig arbetet eller utbildning. Arbetsgivaravgiften slopas i tre år inom ramen för anställningsformen.

Vägen till arbetsmarknaden ska bli kortare. Många människor har värdefulla kunskaper som har förvärvats genom lång yrkeserfarenhet eller genom utbildning i ett annat land. Dessa kunskaper måste tas tillvara och till fullo kunna bedömas vid en rekrytering. Det görs inte idag. Både samordningen av och kvaliteten på valideringen av akademiska kunskaper och arbetslivserfarenheter ska förbättras och handläggningstiderna kortas.

Till människans grundläggande behov hör att ha någonstans att kalla sitt hem. Det är också en viktig förutsättning för att kunna arbeta. Vi måste trygga bostadsförsörjningen för alla, i olika åldrar och med olika sociala och ekonomiska förutsättningar. Inte minst för barn och unga är en god boendemiljö av största vikt. Idag accelererar segregationen i Sverige och sociala kategoriboenden är tyvärr på väg att växa fram. Med de höga trösklarna till bostadsmarknaden blir en stor andel människor kvar i boenden som för dem är trångbodda eller långt från arbetsmarknaden. Andra, som en stor del av de nyanlända, hamnar i temporära boenden där utsikterna att kunna flytta från de temporära bostäderna är små. Det bor ofta i områden som präglas av låg boendestandard, trångboddhet och svaga förutsättningar för de boende att kunna få inflytande över sitt boende genom ägande eller att hitta flera olika alternativ.

Brottslighet

Den yttersta formen av utanförskap och utsatthet är brottslighet. I dessa utanförskapsområden har brottsligheten många gånger slagit rot och finns som ett väntat inslag i stadsbilden. Denna utveckling måste brytas och det genast. För det är oacceptabelt hur ojämnt samhället är vad gäller boendetrygghet; att det i vissa områden går att känna sig trygg och i andra inte. Alla ska kunna känna sig trygga i sina hem. Så är inte fallet.

Polisen pekar framförallt ut 23 särskilt utsatta bostadsområden där polisen har svårt att upprätthålla lag och ordning. Det är områden där statens våldsmonopol delvis är satt ur spel. Kriminella gäng och nätverk begränsar de boendes frihet och trygghet och bristen på framtidstro gör att de har lätt att rekrytera nya yngre medlemmar. Utöver de 23 särskilt utsatta områdena finns det i landet ytterligare 38 utsatta områden.

Den här negativa spiralen måste brytas. Det måste råda nolltolerans mot upplopp och våld som riktar sig mot polis och annan utryckningspersonal.

Det är av yttersta vikt att polisen har de resurser som krävs för att kunna säkerställa kontinuerlig polisiär närvaro i de mest utsatta områdena. Fotpatrullerande områdespoliser måste finnas på plats – och helst ett lokalt poliskontor – för att bygga relationer och återvinna respekt och förtroende hos de boende. Polisen ska fokusera på att stävja gängkriminaliteten i områdena, att beslagta vapen och narkotika och samtidigt bygga relationer och skapa trygghet genom ökad närvaro. Om polisen enbart kommer på utryckning när det är oro och bråk blir polisen förknippad med konflikt och våld, då kan

polisen inte bygga den tillit och det förtroende som är nödvändigt för att skapa trygghet för de boende. I ljuset av gängskjutningar som uppstår i de utsatta områdena runt om i landet dräneras polisens resurser. Den utvecklingen förstärks ytterligare av att brotten är svårutredda eftersom få är villiga att prata med polisen. Resursbristen förvärras också av att brotten inte är enskilda händelser, utan en del av en brottskedja som involverar exempelvis narkotikahandel, övergrepp i rättsak och andra brott. Om en person grips, tar andra dennes plats i det kriminella nätverket. Slås ett kriminellt nätverk ut, etablerar sig ett annat. Polisen behöver kraftiga resurstillskott för att med uthållighet kunna stävja utvecklingen. Idag blir konsekvensen i stället att andra brottslingar går fria. Våldtäktsanmälningar, sexualbrott mot barn, bostadsinbrott med mera läggs på hög när polisens resurser koncentreras mot gängen. Den utvecklingen måste brytas, främst med hjälp av fler poliser. Människor som blir utsatta för brott måste kunna lita på att rättsväsendet agerar. Ett rättsväsende som står upp för de mest utsatta är en förutsättning för ett gott samhälle som håller samman.

Situationen inom svensk polis är ansträngd. Kristdemokraterna föreslår en kraftfull satsning på 10 000 fler poliser, men också på bättre arbetsvillkor och lön för att stoppa utvecklingen att så många slutar. Det behöver också säkerställas att polisen har rätt kompetens, metoder och utrustning. Bristen på modern utrustning är en fråga som behöver lösas om polisens arbete ska kunna effektiviseras. Polisen måste ges tillgång till alternativa vapen där risken för dödlig utgång är mindre. Det kan handla om möjligheter att skjuta gummikulor, använda elpistol samt tillgång till vattenkanon vid demonstrationer och stora upplopp. Ge polisen tillgång till skyddade fordon och rätt skyddsutrustning. Bristen på hjälmar och tunga västar behöver skyndsamt åtgärdas.

Straffen för våld eller hot om våld mot tjänstemän behöver skärpas. I dag kan man dömas till fängelse upp till fyra år. Det ska tydligt framgå av lagen att den omfattar all personal som jobbar med utryckning, säkerhet och annan viktig samhällsservice.

Höj straffen för bostadsinbrott. Bostadsinbrott leder idag till för låga straff. I många fall leder det till ett fängelsestraff på mellan 6 och 8 månader, vilket i praktiken ofta innebär villkorlig dom och böter. Eftersom inbrott i bostaden innebär en stor integritetskränkning för den som drabbas vill vi skärpa straffen för inbrott genom att införa en ny brottsrubricering, inbrottsstöld, med en högre straffskala än den som gäller för grov stöld. Det skulle medföra att fler tvingas avtjäna fängelsestraff för inbrott än vad som är fallet idag. Ett inbrott i hemmet upplevs ofta som mycket kränkande, även om värdet av stöldgodset inte är så stort.

Många känner en stor oro inför att vittna. Det gäller särskilt vittnesmål som rör gängbrottslighet och grov organiserad brottslighet. Det är ett nederlag för hela samhället när människor tystnar av rädsla för repressalier. Därför föreslår vi stärkt vittnesstöd. Vi ser också ett behov av att pröva möjligheten att vittna anonymt.

Nolltolerans mot vardagsbrottsligheten. Med vardagsbrottslighet menar man mängdbrottslighet, till exempel, stölder, inbrott, misshandel. De är brott som inte ger de stora rubrikerna men som starkt påverkar den allmänna rättstryggheten i samhället. Det är också de brott som till stor del läggs ner utan utredning, avskrivs. Mängdbrottsligheten blir inte mindre brottslig för att den är frekvent. Den skapar lika fullt stort personligt lidande och besvär för de många brottsoffer som drabbas. Kristdemokraterna kräver nolltolerans mot all brottslighet, även den som till synes inte är lika allvarlig som tidningsrubrikernas brottslighet. För att allmänheten ska få förtroende för rättsväsendet krävs att de brott som sker också utreds och klaras upp.

För att minska den organiserade brottsligheten måste nyrekryteringen till de kriminella nätverken kraftigt motverkas. Det ska finnas stöd att tillgå för den som vill lämna det kriminella livet. För att komma åt brottslighet som rör sig över gränserna behöver också rättsväsendet samarbeta internationellt. EU-samarbetet innebär stärkta möjligheter att bekämpa gränsöverskridande brottslighet. För att nå resultat krävs också att de brottsbekämpande myndigheterna har tillgång till effektiva arbetsmetoder och straffprocessuella tvångsmedel.

Stärk arbetet mot våldsbejakande extremism

Under de senaste åren har vi uppmärksammat betydelsen av att arbeta mot våldsbejakande extremism. I utanförskapsområden finns en grogrund för rekrytering. Kristdemokraterna anser att Sverige behöver agera än mer kraftfullt för att förhindra framväxten av fundamentalistiska miljöer. Demokrati och mänskliga rättigheter ska omfatta alla oavsett var i Sverige man bor. Det är av yttersta vikt att stoppa ytterligare radikaliserings och framväxt av fundamentalism i bostadsområden i Sverige och att motverka rekrytering till islamistiska terrororganisationer.

Vi vill stimulera ett förstärkt förebyggande arbete i landets kommuner. Århusmodellen bör stå som förebild. Det är ett kommunalt initiativ i danska Århus för att förebygga våldsbejakande extremism. Arbetet präglas av ett tätt samarbete och en tydlig samordning mellan polisen, berörda myndigheter, skolor, moskéer och andra lokala föreningar. Det handlar också om att upprätta informationscentraler dit man som förälder eller anhörig kan ringa om man är bekymrad att en person håller på att radikaliseras. Efter det så utvärderas behovet på det individuella planet och vilket stöd familjen behöver. Staten måste ta ett större ansvar för att motverka radikaliserings och hantera återvändare genom nationella insatsteam som operativt kan stödja kommunerna. Staten ska utforma fungerande avhopp- och anhörigstödsverksamhet, som specifikt riktar sig mot våldsbejakande islamister och som också involverar de muslimska trossamfunden i det förebyggande arbetet. Det ska vara möjligt att beslagta pass för personer som misstänks för landsförräderi bör, liksom idag vara mellan 4 år och livstids fängelse. Dagens förändrade konfliktmönster motiverar att se över lagstiftningen på detta område.

Andreas Carlson (KD)

Jakob Forssmed (KD)

Emma Henriksson (KD)

Annika Eclund (KD)

Mikael Oscarsson (KD)

Caroline Szyber (KD)